

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2013

aruandeaasta lõpp: 31.12.2013

ärinimi: ETS NORD AS

registrikood: 10462380

tänava/talu nimi, Peterburi tee 53G

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 11415

telefon: +372 5031483, +372 6807360

faks: +372 6807361

e-posti aadress: info@etsnord.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Kasumiaruanne	6
Rahavoogude aruanne	7
Omakapitali muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Raha	12
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	13
Lisa 4 Nõuded ostjate vastu	14
Lisa 5 Varud	14
Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	14
Lisa 7 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	15
Lisa 8 Muud nõuded	15
Lisa 9 Materiaalne põhivara	16
Lisa 10 Immateriaalne põhivara	17
Lisa 11 Kapitalirent	17
Lisa 12 Kasutusrent	18
Lisa 13 Laenukohustused	19
Lisa 14 Võlad ja ettemaksed	20
Lisa 15 Võlad töövõtjatele	20
Lisa 16 Muud võlad	21
Lisa 17 Tingimuslikud kohustused ja varad	21
Lisa 18 Sihtfinantseerimine	21
Lisa 19 Aktsiakapital	22
Lisa 20 Müügitulu	22
Lisa 21 Müüdüd toodangu (kaupade, teenuste) kulu	23
Lisa 22 Turustuskulud	23
Lisa 23 Üldhalduskulud	24
Lisa 24 Tööjõukulud	24
Lisa 25 Muud äritulud	24
Lisa 26 Muud ärikulud	25
Lisa 27 Intressikulud	25
Lisa 28 Muud finantstulud ja -kulud	25
Lisa 29 Seotud osapooled	25

Tegevusaruanne

ETS NORD AS on 1998. aastal asutatud aktsiaselts. Ettevõtte põhitegevuseks on ventilatsiooniseadmete ja -tarvikute projekteerimine, tootmine ja müük. Ettevõtte omab müügi-, tootmis- ja logistikaüksusi Eestis Tallinnas ja Jüris ning Soomes Tuusulas. Soome üksus tegutseb ETS NORD AS-i filiaalina.

Majandusareng 2013

2013 aasta oli ettevõttele edukas. Müük kasvas võrreldes 2012. aastaga 14,61%. 2013 aasta olulisemateks sündmusteks olid:

1. Jüri tootmisüksuses renoveerimine
2. Laopindade laiendamine Tallinnas

Tulud, kulud ja kasum

2013. aastal moodustas AS ETS NORD müügitulu 15,2 miljonit (2012: 13,3 miljonit) eurot. AS ETS NORD ärikasumiks kujunes 766 tuhat (2012: 747 tuhat) eurot. Ettevõtte 2013. aasta puhaskasumiks kujunes 641 tuhat (2012: 1 248 tuhat) eurot.

Investeeringud

Aruandeperioodil investeeriti põhivarasse kokku 1 191 tuhat (2012: 2084 tuhat) eurot.

Peamised suhtarvud

	2013	2012
Müügitulu	15 188 675	13 252 925
Müügitulu muutus	14,6 %	61,9 %
Ärikasumi määr	5,1 %	5,6 %
Puhaskasum(-kahjum)	640 940	1 247 630
Kasumi muutus	-48,6 %	1 017 %
Puhasrentaablus	4,2 %	9,4 %
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	1,05	1,15
ROA	7,2 %	17,5 %
ROE	19,6 %	42,7 %

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

- Käibe kasv (%) = (müügitulu 2013 – müügitulu 2012) / müügitulu 2012 * 100
- Ärikasumimäär (%) = ärikasum / müügitulu * 100
- Kasumi muutus (%) = (puhaskasum 2013 – puhaskasum 2012) / puhaskasum 2012 * 100
- Puhasrentaablus (%) = puhaskasum / müügitulu * 100
- Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustused
- ROA (%) = puhaskasum / varad kokku * 100
- ROE (%) = puhaskasum / omakapital kokku * 100

Personal

2013. aastal oli ettevõtte keskmine töötajate arv 148 (2012: 131) töötajat. Tööjõukulud moodustasid 3,8 miljonit (2012: 3,2 miljonit) eurot, sellest juhatuse liikmete tasu oli 2013 aastal 270 tuhat (2012: 237 tuhat) eurot. Juhatuse liikmetele lepingu lõpetamise korral hüvitist ei maksta.

Eesmärgid järgmiseks majandusaastaks

Ettevõtte on seadnud eesmärgiks müüginahu ja kasumlikkuse kasvu. Peamine kasv tuleb eksportturgudel.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	166 067	292 495	2
Nõuded ja ettemaksed	1 530 229	1 347 108	3
Varud	2 713 866	2 007 008	5
Kokku käibevara	4 410 162	3 646 611	
Põhivara			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	500	0	7
Nõuded ja ettemaksed	313 227	154 089	3
Materiaalne põhivara	4 096 618	3 310 217	9
Immateriaalne põhivara	23 140	11 340	10
Kokku põhivara	4 433 485	3 475 646	
Kokku varad	8 843 647	7 122 257	
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	2 372 350	1 446 908	13
Võlad ja ettemaksed	1 821 034	1 726 341	14
Sihtfinantseerimine	0	2 088	
Kokku lühiajalised kohustused	4 193 384	3 175 337	
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused	1 372 775	1 004 484	13
Võlad ja ettemaksed	9 634	9 634	14
Eraldised	4 700	0	
Sihtfinantseerimine	0	11 138	
Kokku pikaajalised kohustused	1 387 109	1 025 256	
Kokku kohustused	5 580 493	4 200 593	
Omakapital			
Aktsiakapital nimiväärtuses	103 200	103 200	19
Ülekurss	1 156 082	1 156 082	
Oma aktsiad	-49 450	0	
Kohustuslik reservkapital	10 320	8 494	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	1 402 062	406 258	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	640 940	1 247 630	
Kokku omakapital	3 263 154	2 921 664	
Kokku kohustused ja omakapital	8 843 647	7 122 257	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Müügitulu	15 188 675	13 252 925	20
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-11 219 124	-9 721 232	21
Brutokasum (-kahjum)	3 969 551	3 531 693	
Turustuskulud	-1 237 165	-1 026 985	22
Üldhalduskulud	-1 998 087	-1 691 430	23
Muud äritulud	32 729	3 403	25
Muud ärikulud	-507	-69 741	26
Äriksaum (kahjum)	766 521	746 940	
Intressikulud	-60 659	-93 564	27
Muud finantstulud ja -kulud	1 534	594 254	28
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	707 396	1 247 630	
Tulumaks	-66 456	0	19
Aruandeaasta kasum (kahjum)	640 940	1 247 630	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	766 521	746 940	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	375 067	292 803	9,10
Kasum (kahjum) põhivara müügist	-3 004	57 738	9
Muud korrigeerimised	-28 767	-2 963	
Kokku korrigeerimised	343 296	347 578	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-110 303	-291 084	
Varude muutus	-706 858	-918 525	5
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	123 762	686 055	
Makstud intressid	-96 730	-81 556	
Makstud ettevõtte tulumaks	-66 456	0	19
Laekumised sihtfinantseerimisest	48 596	10 808	18
Muud rahavood äritegevusest	0	13	
Kokku rahavood äritegevusest	301 828	500 229	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-492 965	-1 528 428	
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	9 932	67 978	9
Tasutud sidusettevõtjate soetamisel	-500	0	7
Antud laenud	-225 000	0	
Laekunud intressid	36	496	
Muud laekumised investeerimistegevusest	121	75 000	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-708 376	-1 384 954	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	200 000	1 606 477	
Saadud laenude tagasimaksed	-373 156	-423 752	
Arvelduskrediidi saldo muutus	867 329	-129 000	13
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-114 603	-148 545	
Laekunud aktsiate või osade emiteerimisest	0	262 000	
Tasutud omaaktsiate või -osade tagasiostmisel	-49 450	0	19
Makstud dividendid	-250 000	0	19
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	280 120	1 167 180	
Kokku rahavood	-126 428	282 455	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	292 495	10 129	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-126 428	282 455	
Valuutakursside muutuste mõju	0	-89	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	166 067	292 495	2

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

						Kokku
	Aktsiakapital nimiväärtuses	Ülekurss	Oma aktsiad	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2011	79 740	788 542	0	8 494	406 258	1 283 034
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	0	1 247 630	1 247 630
Emiteeritud aktsiakapital	23 460	367 540	0	0	0	391 000
31.12.2012	103 200	1 156 082	0	8 494	1 653 888	2 921 664
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	0	640 940	640 940
Makstud dividendid	0	0	0	0	-250 000	-250 000
Muutused reservides	0	0	0	1 826	-1 826	0
Muud muutused omakapitalis	0	0	-49 450	0	0	-49 450
31.12.2013	103 200	1 156 082	-49 450	10 320	2 043 002	3 263 154

Täiendav informatsioon aktsiakapitali kohta on toodud lisas 19.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

AS-i ETS NORD 2013. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevas arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

Alates 2013 rakendab AS ETS NORD sihtfinantseerimisel netomeetodit, varasema brutomeetodi asemel.

AS ETS NORD on 2013 aastal muutnud kasumiaruande esitusviisi. Informatsiooni esitusviisi muutmise mõju on esitatud alljärgnevas tabelis:

Lisarea nimetus	31.12.2012	Muutus	31.12.2012
Üldhalduskulud	1 864 856	-173 426	1 691 430
Müüdü toodangu (kaupade, teenuste) kulu	9 585 937	135 295	9 721 232
Turustuskulud	988 854	38 131	1 026 985
Muud äritulud	2 528	875	3 403
Muud finantstulud ja -kulud	595 129	-875	594 254

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, nõudmiseni hoiuseid pankades, tähtajalisi hoiuseid tähtajaga kuni 3 kuud ja rahaturufondi osakuid.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustused ning mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakurside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad kajastatakse soetusmaksumuses.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumus (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse võimaluse korral iga ostja kohta eraldi. Kui nõuete individuaalne hindamine ei ole nõuete arvust tulenevalt võimalik, siis hinnatakse individuaalselt ainult olulisi nõudeid. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisenä.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumus. Edasimüügi eesmärgil soetatud nõudeid kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulutusi (tooraine ja materjalide ning pakkematerjali maksumus, lõpetamata toodangu ladustamisega seotud vältimatud kulutused, tööliste palgad) kui ka proportsionaalset osa tootmise üldkuludest (tootmishoonete ja -seadmete amortisatsioon, remondikulu, tootmisega seotud juhtkonna palgad).

Varude kuludes kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes põhivara eeldatavast kasulikust elueast.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes eeldatavatest kasulikest eluigadest. Põhivara parendusväljaminekud, mis suurendavad põhivara tööjõudlust üle algselt arvatud taseme ja tõenäoliselt osalevad lisanduvate tulude tekkimisel tulevikus, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Kulutused, mis tehakse eesmärgiga tagada ning säilitada varaobjektilt tulevikus saadavat tulu, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Määratud elueaga varade puhul hinnatakse vara väärtuse langust, kui on ilmnunud asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisena.

Arengu- ja uurimisväljaminekud

Arenguväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute konkreetsete toodete ja teenuste väljatöötamiseks. Arenguväljaminekuid on võimalik kapitaliseerida juhul kui eksisteerib kava projekti elluviimiseks ning on võimalik hinnata immateriaalsest varast tulevikus tekkivat tulu. ETS Nord AS ei kapitaliseeri arenguväljaminekuid, kuna toodete arendus- ja uurimisfaas ei ole teineteisest selgelt eristatavad ja võimalikku immateriaalsest varast tekkivat tulu on raske usaldusväärselt hinnata.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 959

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitise ja rajatised	11
Tootmiseseadmed	10-20
Inventar ja IT seadmed	3-5
Masinad ja seadmed	3-6
Immateriaalne põhivara	3-5

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle ettevõttele. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksud jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirenti tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga. Kui ei ole piisavalt kindel, et rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse, siis on amortisatsiooniperioodiks vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Ettevõtte kui rendileandja

Kapitalirenti alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas (võrdub saadaolevate rendimaksete nüüdisväärtusega, pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks). Rentnikult saadavad rendimaksud jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirenti netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad esmased otsekulutused (komisjonitasud ja notaritasud), mis jäävad rendileandja kanda, võetakse arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel ning kajastatakse tulu vähendusena rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muule kontserni bilansis kajastatavale varale. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes kontsernis sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimispõhimõtetest. Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna. Kasutusrendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad esmased kulutused kajastatakse rendileandja bilansis varana (renditava varaga samal kirjel) ja amortiseeritakse kulusse rendiperioodi jooksul proportsionaalselt renditulu kajastamisega.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumus, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksamisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused**Garantiieraldis**

Ettevõtte annab enda poolt müüdüd toodetele garantii. Eelmiste aastate kogemustest nähtub, et ettevõtte garantiikulu on väheoluline, ning sellest lähtuvalt ei ole garantiieraldist moodustatud, välja arvatud erandjuhud, kui reservid moodustakse vastavalt juhtkonna hinnangule.

Sihtfinantseerimine

Ettevõtte on lähtunud sihtfinantseerimise kajastamisel netomeetodist.

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ning sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Sihtfinantseerimine võetakse arvele saadud või saadava vara õiglases väärtuses. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse kasumiaruandes „Muu äritulu“ kirjel.

Tegevuse sihtfinantseerimine, kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ning sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Sihtfinantseerimine võetakse arvele saadud või saadava vara õiglases väärtuses. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse kasumiaruandes „Muu äritulu“ kirjel.

Varade sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara bilansis arvele tema netosetusmaksumus, millest on maha arvatud varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa; tasuta saadud vara soetusmaksumus on null. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse tema kasuliku eluea jooksul.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist [osakapitalist]. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali [osakapitali] suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemisest intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

Lõpetamata ehitusteenuste lepingute tulud kajastatakse valmidusastme meetodil, mis eeldab muu hulgas, et ehituslepingute valmidusastet bilansipäeval on võimalik usaldusväärselt hinnata. Valmidusastme hindamiseks on juurutatud täpne, süsteemne kulude arvestus, prognoosimine ja tulude-kulude aruandlus. Iga ehitusobjekti eeldatav lõpptulem on järjepideva kontrolli all, analüüsitakse kõrvalekaldeid eelarvest ja vajadusel korrigeeritakse lõpptulemi prognoosi.

Maksustamine

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 21/79 netodividendina väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Seotud osapooled

Osapooled on seotud, kui ühel osapoolel on kontroll teise üle või oluline mõju teise osapoolle äriiliste otsustele. Äriühing käsitleb seotud osapooltena:

- ematettevõtjat (ning seda kontrollivaid või selle üle olulist mõju omavaid isikuid)
- teisi samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid äriühinguid (nt ematettevõtja ülejäänud tüdarettevõtjad)
- tegev- ja kõrgemat juhtkonda ning olulise osalusega eraisikutest omanikke (v.a juhul, kui asjaomastel isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju äriühingu äriiliste otsustele)
- tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Sularaha kassas	1 176	307
Arvelduskontod	164 891	292 188
Kokku raha	166 067	292 495

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	1 226 205	1 226 205	0	0	4
Ostjatelt laekumata arved	1 226 205	1 226 205	0	0	4
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	126 460	126 460	0	0	6
Muud nõuded	312 105	114 583	197 522	0	8
Laenuõuded	225 000	27 478	197 522	0	8
Intressinõuded	171	171	0	0	8
Viitlaekumised	86 934	86 934	0	0	8
Ettemaksed	178 686	62 981	115 705	0	
Tulevaste perioodide kulud	178 686	62 981	115 705	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 843 456	1 530 229	313 227	0	

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	1 164 417	1 164 417	0	0	4
Ostjatelt laekumata arved	1 165 357	1 165 357	0	0	4
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-940	-940	0	0	4
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	65 794	65 794	0	0	6
Muud nõuded	67 268	55 586	11 682	0	8
Intressinõuded	1	1	0	0	8
Viitlaekumised	67 267	55 585	11 682	0	8
Ettemaksed	203 718	61 311	106 805	35 602	
Tulevaste perioodide kulud	203 718	61 311	106 805	35 602	
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 501 197	1 347 108	118 487	35 602	

Tulevaste perioodide kulude lühiajalise osa moodustavad kindlustusettemaksed summas 21 489 (31.12.2012: 20 251) eurot muud rendilepingute ettemaksed summas 2 177 (31.12.2012: 110) eurot ning muud ettemaksud summas 12 614 (31.12.2012: 14 249) eurot. Lisaks sisaldub ettemakstud tulevaste perioodide kuludes 2004. aastal sõlmitud rendileping, mille lõpptähtaeg on 2019. aasta, lühiajaline osa summas 26 701 (31.12.2012: 26 701) eurot ja pikaajaline osa summas 115 705 (31.12.2012: 142 407) eurot.

Lisa 4 Nõuded ostjate vastu

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Ostjatelt laekumata arved	1 226 205	1 165 357
Ostjatelt laekumata arved	1 226 205	1 165 357
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	0	-940
Kokku nõuded ostjate vastu	1 226 205	1 164 417
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded		
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi alguses	-940	-6 435
Laekunud ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	940	5 495
Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	0	-58 665
Lootusetuks tunnistatud nõuded	0	58 665
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi lõpuks	0	-940

Lisa 5 Varud

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Tooraine ja materjal	1 048 032	674 791
Lõpetamata toodang	41 307	24 912
Valmistoodang	927 261	674 690
Müügiks ostetud kaubad	695 722	628 051
Ettemaksed varude eest	1 544	4 564
Kokku varud	2 713 866	2 007 008
	2013	2012
Varude allahindlus ja mahakandmine	-12 944	-28 557

Seoses varude neto realiseerimisväärtuse langemisega alla soetusmaksumuse on varusid alla hinnatud ning kasutuskõlbatuid tooteid kuludesse kantud järgmiselt: 2013. aastal 12 944 (2012: 28 557) eurot (lisa 21).

Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2013		31.12.2012	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	51 155	228 508	54 157	233 667
Üksikisiku tulumaks	0	74 000	0	56 513
Erisoodustuse tulumaks	0	2 002	0	1 155
Sotsiaalmaks	0	115 852	0	98 297
Kohustuslik kogumispension	0	3 265	0	2 642
Töötuskindlustusmaksed	0	7 298	0	8 028
Ettemaksukonto jääk	75 305		11 637	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	126 460	430 925	65 794	400 302

Lisa 7 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad

(eurodes)

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon: 2013					
Sidusettevõtja registrikood	Sidusettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2012	31.12.2013
2567602-3	PL-AIR OY	Soome	ventilatsiooni toodete tootmine	0	20

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon							
Sidusettevõtja nimetus	31.12.2012	Omandamine	Müük	Dividendid	Kasum(kahjum) kapitaliosaluse meetodil	Muud muutused	31.12.2013
PL-AIR OY	0	500	0	0	0	0	500
Kokku	0	500	0	0	0	0	500

Omandatud osalused			
Sidusettevõtja nimetus	Omandatud osaluse %	Omandamise kuupäev	Omandatud osaluse soetusmaksumus
PL-AIR OY	20	29.08.2013	500

Lisa 8 Muud nõuded

(eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Laenu nõuded	225 000	27 478	197 522	0	
Intressinõuded	171	171	0	0	
Viitlaekumised	86 934	86 934	0	0	
Nõuded sihtfinantseerimisest	27 356	27 356	0	0	18
Viitlaekumised	13 140	13 140	0	0	
Nõuded töövõtjatele	335	335	0	0	
Mitmesugused nõuded	46 103	46 103	0	0	
Kokku muud nõuded	312 105	114 583	197 522	0	
	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Intressinõuded	1	1	0	0	
Viitlaekumised	67 267	55 585	11 682	0	
Nõuded sihtfinantseerimisest	44 026	44 026	0	0	18
Viitlaekumised	23 196	11 514	11 682	0	
Nõuded töövõtjatele	45	45	0	0	
Kokku muud nõuded	67 268	55 586	11 682	0	

Lisa 9 Materiaalne põhivara (eurodes)

									Kokku	
	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Ettemaksed		Lõpetamata projektid ja ettemaksed
Transpordivahendid			Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed						
31.12.2011										
Soetusmaksumus	0	111 097	94 674	51 469	2 748 276	2 894 419	168 414	9 815	9 815	3 183 745
Akumuleeritud kulum	0	-82 748	-37 962	-34 927	-1 278 944	-1 351 833	-82 522	0	0	-1 517 103
Jääkmaksumus	0	28 349	56 712	16 542	1 469 332	1 542 586	85 892	9 815	9 815	1 666 642
Ostud ja parendused	304 384	855 957	282	31 991	821 370	853 643	69 673	0		2 083 657
Amortisatsioonikulu	0	-26 547	-11 116	-11 090	-191 265	-213 471	-19 591	0	0	-259 609
Müügid	0	0	-8 731	-323	-136 661	-145 715	-2 600	0	0	-148 315
Ümberklassifitseerimised	0	9 815	0	0	0	0	0	-9 815	-9 815	0
Muud muutused	0	-21 244	0	-256	-10 658	-10 914	0	0	0	-32 158
31.12.2012										
Soetusmaksumus	304 384	952 975	96 894	76 304	3 295 997	3 469 195	229 915	0	0	4 956 469
Akumuleeritud kulum	0	-106 645	-59 747	-39 440	-1 343 879	-1 443 066	-96 541	0	0	-1 646 252
Jääkmaksumus	304 384	846 330	37 147	36 864	1 952 118	2 026 129	133 374	0	0	3 310 217
Ostud ja parendused	0	307 205	171 282	29 199	596 790	797 271	56 553	12 450	12 450	1 173 479
Amortisatsioonikulu	0	-44 633	-23 782	-21 941	-247 580	-293 303	-30 615	0	0	-368 551
Müügid	0	0	-221	0	-6 276	-6 497	-395	0	0	-6 892
Muud muutused	0	0	0	-437	-11 198	-11 635	0	0	0	-11 635
31.12.2013										
Soetusmaksumus	304 384	1 260 180	240 978	99 331	3 853 613	4 193 922	276 737	12 450	12 450	6 047 673
Akumuleeritud kulum	0	-151 278	-56 552	-55 646	-1 569 759	-1 681 957	-117 820	0	0	-1 951 055
Jääkmaksumus	304 384	1 108 902	184 426	43 685	2 283 854	2 511 965	158 917	12 450	12 450	4 096 618

Müüdnud materiaalne põhivara müügihinna

	2013	2012
Masinad ja seadmed	7 831	90 577
Transpordivahendid	4 783	5 083
Muud masinad ja seadmed	3 048	85 494
Muu materiaalne põhivara	2 101	0
Kokku	9 932	90 577

Ettevõtte on soetanud 2013. aastal masinaid ja seadmeid kapitalirendi tingimustel summas 698 333 (2012: 130 190) eurot ja laenuga 0 (2012: 437 415) eurot.

Põhivara müügis teeniti 2013. aastal kasumit 3 004 (2012: -57 738) eurot, maha on arvestatud põhivara müügiga seotud kulud.

2013 aasta muud muutused sisaldavad kulu varade väärtuse langusest summas 497 euri ja sihtfinantseerimise arvestuspõhimõtete muutust summas 11 138 euri.

2012 aasta müüdnud materiaalse põhivara eest laekub 22 599 eurot kahe aasta jooksul.

Lisa 10 Immateriaalne põhivara

(eurodes)

	Kokku	
	Arvutitarkvara	
31.12.2011		
Soetusmaksumus	27 593	27 593
Akumuleeritud kulum	-27 593	-27 593
Jääkmaksumus	0	0
Ostud ja parendused	12 376	12 376
Amortisatsioonikulu	-1 036	-1 036
31.12.2012		
Soetusmaksumus	39 075	39 075
Akumuleeritud kulum	-27 735	-27 735
Jääkmaksumus	11 340	11 340
Ostud ja parendused	17 819	17 819
Amortisatsioonikulu	-6 019	-6 019
31.12.2013		
Soetusmaksumus	56 893	56 893
Akumuleeritud kulum	-33 753	-33 753
Jääkmaksumus	23 140	23 140

Lisa 11 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Masinad ja seadmed	710 520	187 681	522 839	0	*	EUR	25.12.2018
Ehitised	129 805	24 915	104 890	0	*	EUR	25.12.2018
Kapitalirendikohustused kokku	840 325	212 596	627 729	0			
	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Masinad ja seadmed	240 765	84 574	156 191	0	*	EUR	25.12.2017
Kapitalirendikohustused kokku	240 765	84 574	156 191	0			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	2013	2012
Ehitised	146 776	0
Masinad ja seadmed	972 211	485 127
Kokku	1 118 987	485 127

*Kapitalirendi lepingute intressimäärad sõltuvad euriborist ja riskimarginaalist.

Ettevõtte on soetanud kapitalirendi tingimustel tootmisseadmeid, laoinventari, ehitised ja sõiduautosid. Kapitalirendile võetud vara ei ole edasi antud allrendile.

Lisa 12 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2013	2012
Kasutusrenditulu	106 526	105 524

Ettevõtte rendib edasi kasutusrendile võetud büroo, lao- ja tootmispindasid.

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2013	2012
Kasutusrendikulu	887 153	953 282

Ettevõtte rendib kasutusrendi tingimustel tootmis-, lao ja bürooruume. Lisaks on võetud kasutusrendile mootorsõidukeid, lao- ning kontoritehnikat.

Lisa 13 Laenukohustused

(eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Krediitkaardid	1 795	1 795				EUR	31.05.2016	
Arvelduskrediit	995 421	995 421			***	EUR	01.03.2014	
Lühiajalised laenud kokku	997 216	997 216						
Pikaajalised laenud								
Pangalaenud	1 907 584	1 162 538	745 046	0	**	EUR	01.03.2015	
Pikaajalised laenud kokku	1 907 584	1 162 538	745 046	0				
Kapitalirendikohustused kokku	840 325	212 596	627 729	0				11
Laenukohustused kokku	3 745 125	2 372 350	1 372 775	0				
	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Faktooringu kohustus	126 135	126 135			*	EUR	28.02.2013	
Krediitkaardid	3 752	3 752				EUR	30.11.2014	
Lühiajalised laenud kokku	129 887	129 887						
Pikaajalised laenud								
Pangalaenud	2 008 979	1 160 686	848 293	0	*	EUR	02.08.2014	
KredEx laen	71 761	71 761	0	0	**	EUR	31.05.2013	
Pikaajalised laenud kokku	2 080 740	1 232 447	848 293	0				
Kapitalirendikohustused kokku	240 765	84 574	156 191	0				11
Laenukohustused kokku	2 451 392	1 446 908	1 004 484	0				

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jäak)maksumus		
	31.12.2013	31.12.2012
Maa	304 384	304 384
Ehitised	1 108 902	846 330
Masinaid ja seadmed	2 511 965	1 389 288
Muu materiaalne põhivara	158 917	134 253
Muud varad	2 713 866	2 007 008
Kokku	6 798 034	4 681 263

* intressimäär = 6 kuu Euribor + riskimarginaal

** intressimäär = 9,5% + edupõhine intress

*** intressimäär = Danske Bank EUR Prime Eesti + riskimarginaal

A/S Danske Bank Eesti Filiaalilist võetud arveldus, investeerimis- ja käibekapitali laenu tagatiseks on seatud vallasvarale I-IV jrk kommertsant summas 2,5 miljonit eurot.

Kinnistule on A/S Danske Bank Eesti Filiaali kasuks seatud hüpoteek 1,6 miljonit eurot.

Aruande koostamise ajaks on pankadega olemas kokkulepe 2014 aasta finantseerimiseks.

Lisa 14 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	926 360	926 360	0	0	
Võlad töövõtjatele	407 168	407 168	0	0	15
Maksuvõlad	430 925	430 925	0	0	6
Muud võlad	61 892	52 258	9 634	0	16
Intressivõlad	4 114	4 114	0	0	16
Muud viitvõlad	57 778	48 144	9 634	0	16
Saadud ettemaksed	4 323	4 323	0	0	
Tulevaste perioodide tulud	4 323	4 323	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	1 830 668	1 821 034	9 634	0	

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	919 760	919 760	0	0	
Võlad töövõtjatele	284 785	284 785	0	0	15
Maksuvõlad	400 302	400 302	0	0	6
Muud võlad	107 954	98 320	9 634	0	16
Intressivõlad	40 184	40 184	0	0	16
Muud viitvõlad	67 770	58 136	9 634	0	16
Saadud ettemaksed	23 174	23 174	0	0	
Tulevaste perioodide tulud	23 174	23 174	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	1 735 975	1 726 341	9 634	0	

Lisa 15 Võlad töövõtjatele (eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Töötasude kohustus	257 515	170 150
Puhkusetasude kohustus	149 653	114 635
Kokku võlad töövõtjatele	407 168	284 785

Lisa 16 Muud võlad

(eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Intressivõlad	4 114	4 114	0	0
Muud viitvõlad	57 778	48 144	9 634	0
Kokku muud võlad	61 892	52 258	9 634	0
	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Intressivõlad	40 184	40 184	0	0
Muud viitvõlad	67 770	58 136	9 634	0
Kokku muud võlad	107 954	98 320	9 634	0

31.12.2013 seisuga koosnevad muud lühiajalised viitvõlad töötajatele väljamaksmata kuluhüvitistest summas 8 177 eurot, ametiühingumaksust 192 eurot, arvestuslikust tööpensioni kulust 33 273 eurot ja muudest eraldistest 6 502 eurot. Pikaajalisena on kajastatud rendideposiidi tagatis summas 9 634 eurot.

31.12.2012 seisuga koosnevad muud lühiajalised viitvõlad töötajatele väljamaksmata kuluhüvitistest summas 7 506 eurot, ametiühingumaksust 92 eurot, arvestuslikust tööpensioni kulust 11 480 eurot ja ETS Nord AS Soome filiaali netovara müüjale tasutavast järeilmaksust summas 39 058 eurot. Pikaajalisena on kajastatud rendideposiidi tagatis summas 9 634 eurot.

Lisa 17 Tingimuslikud kohustused ja varad

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Tingimuslikud kohustused		
Maksegarantii	66 363	133 493
Kokku tingimuslikud kohustused	66 363	133 493

Maksegarantii on antud A/S Danske Bank Eesti filiaali poolt. Ettevõtte ei pea tõenäoliseks, et maksegarantii realiseerub.

Lisa 18 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2011	Saadud	Tulu	31.12.2012
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Eksportiturunduse toetus	0	10 808	-54 834	-44 026
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	10 808	-54 834	-44 026
Kokku sihtfinantseerimine	0	10 808	-54 834	-44 026

	31.12.2012	Saadud	Tulu	31.12.2013
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Eksportiturunduse toetus	-44 026	48 596	-31 926	-27 356
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-44 026	48 596	-31 926	-27 356
Kokku sihtfinantseerimine	-44 026	48 596	-31 926	-27 356

Lisa 19 Aktsiakapital

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Aktsiakapital	103 200	103 200
Aktsiate arv (tk)	172 000	172 000
Aktsiate nimiväärtus	0.60	0.60

2013. aastal ostis AS ETS NORD tagasi 2 300 omaaktsiat, makstes nende eest 49450 eurot. Aruandeperioodil omandatud aktsiad on võõrandamata ning moodustavad ligikaudu 1,34% aktsiakapitalist.

2013. aastal on aktsionäridele välja kuulutatud ja välja makstud dividendide summas 250 000 eurot (2012.a 0 eurot). Dividendide maksmisega kaasnes tulumaksukulu summas 66 456 eurot (2012. a summas 0 eurot).

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2013 on 2 043 002 eurot (31.12.2012: 1 653 888 eurot). Bilansipäeva seisuga on omanikele võimalik dividendidena välja maksta 1 613 972 eurot (31.12.2012: 1 306 572 eurot). Dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks 21/79 netodividendidena väljamakstavalt summalt 429 030 eurot (31.12.2012: 347 316 eurot).

Lisa 20 Müügitulu

(eurodes)

	2013	2012
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Soome	9 481 072	7 731 410
Eesti	5 159 687	5 053 937
Rootsi	470 672	412 897
Läti	75 028	32 637
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	2 216	22 044
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	15 188 675	13 252 925
Kokku müügitulu	15 188 675	13 252 925
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Omatoodetud ventilatsioonitoodete müük	12 731 066	11 293 656
Sisseostetud ventilatsioonitoodete müük	2 121 924	1 663 804
Rendi- ja kommunaalteenustetulu	160 830	139 667
Jäätmekäitlus	174 855	155 798
Kokku müügitulu	15 188 675	13 252 925

Lisa 21 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Tooraine ja materjal	-6 203 752	-5 437 404	
Varude allahindlus ja mahakandmine	-12 944	-28 557	5
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	-1 247 516	-1 071 085	
Müügi eesmärgil ostetud teenused	-168 660	-152 569	
Energia	-84 021	-63 384	
Transpordikulud	-63 827	-59 341	
Üür ja rent	-362 647	-402 438	
Mitmesugused bürookulud	-160 531	-110 369	
Lähetuskulud	-6 662	-15 537	
Koolituskulud	-1 907	-1 191	
Tööjõukulud	-2 095 193	-1 838 909	24
Amortisatsioonikulu	-281 692	-209 914	9,10
Kulu varade väärtuse langusest	-455	-10 658	
Kommunaalkulud	-70 264	-53 858	
Muud	-459 053	-266 018	
Kokku müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-11 219 124	-9 721 232	

Lisa 22 Turustuskulud

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Üür ja rent	-53 168	-41 341	
Energia	-5 468	-4 618	
Transpordikulud	-88 538	-59 077	
Mitmesugused bürookulud	-64 611	-61 682	
Lähetuskulud	-45 570	-34 534	
Koolituskulud	-2 948	0	
Tööjõukulud	-639 276	-585 834	24
Amortisatsioonikulu	-27 291	-13 559	9,10
Kommunaalkulud	-6 635	-3 989	
Muud turustuskulud	-183 029	-116 364	
Muud	-120 631	-105 987	
Kokku turustuskulud	-1 237 165	-1 026 985	

Lisa 23 Üldhalduskulud

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Üür ja rent	-309 694	-335 649	
Energia	-39 692	-32 600	
Transpordikulud	-69 136	-66 016	
Mitmesugused bürookulud	-89 348	-72 949	
Uurimis- ja arengukulud	-46 815	-53 787	
Lähetuskulud	-4 832	-4 510	
Koolituskulud	-10 539	-7 628	
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	407	-57 425	
Tööjõukulud	-1 100 142	-734 411	24
Amortisatsioonikulu	-65 587	-37 172	9,10
Kulu varade väärtuse langusest	-42	-21 500	
Muud	-129 544	-111 156	
Kommunaalkulud	-42 477	-27 153	
Ostetud teenused	-90 646	-129 474	
Kokku üldhalduskulud	-1 998 087	-1 691 430	

Lisa 24 Tööjõukulud

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Palgakulu	-2 932 612	-2 383 820	
Sotsiaalmaksud	-736 327	-584 885	
Pensionikulu	-165 672	-190 449	
Kokku tööjõukulud	-3 834 611	-3 159 154	21,22,23
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	148	131	

Lisa 25 Muud äritulud

(eurodes)

	2013	2012
Kasum materiaalse põhivara müügist	3 004	0
Tulu sihtfinantseerimisest	2 088	2 088
Trahvid, viivised ja hüvitised	858	875
Kohustuste ja nõuete ümberhindlus	26 679	0
Muud	100	440
Kokku muud äritulud	32 729	3 403

Lisa 26 Muud ärikulud

(eurodes)

	2013	2012
Kahjum materiaalse põhivara müügist	0	-57 738
Kahjum valuutakursi muutustest	-465	-2 171
Trahvid, viivised ja hüvitised	-42	-9 832
Kokku muud ärikulud	-507	-69 741

Lisa 27 Intressikulud

(eurodes)

	2013	2012
Intressikulu laenudelt	50 971	84 056
Intressikulu kapitalirendilt	9 688	9 508
Kokku intressikulud	60 659	93 564

Lisa 28 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2013	2012
Kasum (kahjum) valuutakursi muutustest	0	-89
Intressitulud	1 534	148
Muud finantstulud ja -kulud	0	594 195
Kokku muud finantstulud ja -kulud	1 534	594 254

Lisa 29 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2013		31.12.2012	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Sidusettevõtjad	76 232	0	0	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	232 336	14 590	36 210	7 948
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	1 234	0	4 848

2013	Ostud	Müügid	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksud	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksud
Sidusettevõtjad	25 761	93 582	25 000	0	0	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	193 402	213 714	200 171	0	0	0
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	26 360	0	0	0	0	0
2012	Ostud	Müügid	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksud	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksud
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	105 617	334 993	0	0	99 763	99 763
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	52 758	342	0	0	134 063	134 063

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2013	2012
Arvestatud tasu	270 326	236 776

Seotud osapooltelt on 2013 aastal saadud laenu 0 (2012: 229 000) eurot.

2013. aastal maksti tagasi osapooltele laene 0 (2012: 197 369 eurot, laen summas 129 000 konverteeriti aktsiakapitaliks) eurot.

Seotud osapooltele laenuõuded on 31.12.2013 seisuga 225 171 (31.12.2012: 0) eurot.

Aruande allkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 03.03.2014

ETS NORD AS (registrikood: 10462380) 01.01.2013 - 31.12.2013 majandusaasta aruande andmete õigsust on kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Kuupäev ja allkiri
Hanno Haamer	Juhatuse liige	
Markku Olavi Mattila	Juhatuse liige	
Urmas Hiie	Juhatuse liige	

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

ETS NORD AS aktsionäridele

Oleme auditeerinud ETS NORD AS raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2013, kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne, mis on toodud lehekülgedel 5 kuni 26, on kaasatud käesolevale aruandele.

Juhtkonna kohustus raamatupidamisaruannete osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindluse selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnaõtjate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeauditiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeauditiitor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamaks antud tingimustes asjakohaseid auditi protseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitika asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie auditiarvamusele.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ETS NORD AS finantsseisundit seisuga 31.12.2013 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Kersti Soodla

Vandeauditiitori number 406

Auditiorteenu OÜ

Auditioretttevõtja tegevusloa number 73

Liivalaia 22, Tallinn

09.03.2014

Audiitorite digitaalallkirjad

ETS NORD AS (registrikood: 10462380) 01.01.2013 - 31.12.2013 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KERSTI SOODLA	Vandeaudiitor	09.03.2014

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2013
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	1 402 062
Aruandeaasta kasum (kahjum)	640 940
Kokku	2 043 002
Jaotamine	
Dividendideks	200 000
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	440 940
Kokku	640 940

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Mujal liigitamata metalltoodete tootmine	25991	12731066	83.82%	Jah
Muude masinate ja seadmete hulgimüük	4669	2121924	13.97%	Ei
Tavajätmete töötlus ja kõrvaldus	38211	174855	1.15%	Ei
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	160830	1.06%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6807360
Faks	+372 6807361
Mobiiltelefon	+372 5031483
E-posti aadress	info@etsnord.ee